

**POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE
w CIECHANOWIE**

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE
W CIECHANOWIE**

oraz

**POWIATOWEGO ZESPOŁU DO SPRAW ORZEKANIA
O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W CIECHANOWIE**

za 11 miesięcy 2009 roku

CIECHANÓW, grudzień 2009 r.

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – sprawy organizacyjne i kadra. - str. 3
2. Zadania Centrum wynikające z ustawy o pomocy społecznej, głównie w zakresie:
 - a) prowadzenia i rozwoju infrastruktury domów pomocy społecznej - str. 3
 - b) umieszczanie osób ubiegających się o skierowanie do domu pomocy społecznej - str. 4
 - c) prowadzenie i rozwój infrastruktury powiatowego ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi - str. 4 - 5
 - d) zapewniania opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców w placówkach opiekuńczo-wychowawczych - str. 5 – 7
 - e) organizowania opieki w rodzinach zastępczych oraz udzielania pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci - str. 7 - 10
 - f) udzielania pomocy na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem osób opuszczających rodziny zastępcze, niektóre typy placówek opiekuńczo-wychowawczych i domów pomocy społecznej, zakłady poprawcze, młodzieżowe ośrodki wych. oraz specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze - str. 10 - 11
 - g) organizowania specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego dla rodzin naturalnych i zastępczych, a także terapii rodzinnej - str. 11 - 12
 - h) zapewnienia szkolenia i doskonalenia zawodowego i doradztwa metodycznego dla ośrodków pomocy społecznej i kadr pomocy społecznej powiatu - str. 12
 - i) opracowywania powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych - str. 12 - 13
 - j) udzielania informacji o prawach i uprawnieniach - str. 13
 - k) realizacja programów unijnych - str. 13 - 14
3. Zadania Centrum wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych:
 - a) z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych - str. 14 – 18
 - b) z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych - str. 18
4. Zadania Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności:
 - a) orzekanie o stopniu niepełnosprawności i o niepełnosprawności - str. 18 – 22
 - b) wydawanie legitymacji osoby niepełnosprawnej - str. 22 - 23

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – sprawy organizacyjne i kadra.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest powiatową jednostką organizacyjną, która realizuje zadania Powiatu w zakresie pomocy społecznej oraz wspierania osób niepełnosprawnych. Wewnętrzną organizację Centrum, jego strukturę i zakres działania określa Regulamin Organizacyjny, przyjęty uchwałą Zarządu Powiatu Ciechanowskiego Nr 113/2005 z dnia 12 września 2005 roku, zmieniony uchwałą Nr 23/2008 Zarządu Powiatu Ciechanowskiego z dnia 11 marca 2008 r. Aktualnie w PCPR zatrudnionych jest 13 pracowników. Wśród nich 11 pracuje w Centrum oraz 2 osoby w Powiatowym Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności. Ponadto 2 osoby odbywają staż (umowa z PUP): jedna w Zespole, natomiast druga w Centrum. Spośród zatrudnionych pracowników: 10 osób posiada wykształcenie wyższe (4 osoby z tytułem magistra oraz 6 osób ukończyło studia zawodowe); 2 osoby średnie i 1 policealne. Specjalizację organizatora pomocy społecznej posiadają 2 osoby.

2. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej.

a) w zakresie prowadzenia i rozwoju infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym:

* W powiecie ciechanowskim funkcjonują dwa domy pomocy społecznej, pobytu stałego, łącznie są w nich 282 miejsca. Dla osób w podeszłym wieku przeznaczony jest Dom Pomocy Społecznej „Kombatant”, który mieści się w Ciechanowie, w dzielnicy Aleksandrówka, liczy 102 miejsca. Dla osób przewlekle somatycznie i psychicznie chorych funkcjonuje Dom Pomocy Społecznej w Ciechanowie, przy ul. Kruczej 32 w dzielnicy Krubin. Dom posiada 180 miejsc, w tym 89 dla psychicznie chorych.

* Wg stanu na 30 listopada 2009 r. w obu domach przebywało 269 mieszkańców (DPS „Kombatant” 92 osoby, DPS ul. Krucza 177 mieszkańców). Mieszkańcom przebywającym w naszych domach została zapewniona całodobowa opieka, ze względu na ich wiek, chorobę i niepełnosprawność - jakiej nie mogli mieć zapewnionej przez rodzinę lub gminę w miejscu zamieszkania. Mieszkańcami domów są tylko osoby dorosłe, starsze, przewlekle chore, w tym także przewlekle psychicznie chore. Ci ostatni, zgodnie z typem domu, w liczbie 89 mieszkają w Domu przy ul. Kruczej 32. Osoby młodsze stanowią niewielki procent spośród zamieszkujących. Od stycznia do listopada 2009 r. w obu domach umieszczono 50 osób.

Domy pomocy społecznej na terenie powiatu ciechanowskiego funkcjonują na dobrym poziomie. Analiza działalności i poziomu usług opiekuńczych w obu domach wskazuje na zapewnienie ciągłości opieki i działań rehabilitacyjnych. Zakres usług ustalany jest poprzez uwzględnienie indywidualnych potrzeb i możliwości mieszkańców. Dostępność działań opiekuńczych i rehabilitacyjnych funkcjonuje na poziomie standardowych kryteriów. Zarówno Dom Pomocy Społecznej „Kombatant” jak i Dom Pomocy Społecznej, ul. Krucza 32 osiągnęły standard i w styczniu 2007 r. Wojewoda Mazowiecki wydał decyzję o bezterminowym zezwoleniu na prowadzenie dps na terenie powiatu. Odzwierciedleniem poziomu zapewnienia usług opiekuńczych są również składane do tutejszego Centrum przez oba domy comiesięczne meldunki z realizacji zadań opiekuńczych oraz informacje dotyczące ważniejszych uroczystości, spotkań w domach, organizowanych dla mieszkańców.

b) W zakresie umieszczania osób ubiegających się o przyjęcie do domów pomocy społecznej:

* Zgodnie z obowiązującymi przepisami decyzję o skierowaniu do dps i decyzję ustalającą opłatę za pobyt w dps wydaje organ gminy właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby w dniu jej kierowania do domu pomocy społecznej. Kierownik PCPR, na terenie którego usytuowany jest dom wydaje z upoważnienia starosty jedynie decyzję o umieszczeniu w dps. Dotyczy to osób kierowanych do dps po styczniu 2004 r. Osoby umieszczone w dps i posiadające decyzje o skierowaniu wydane przed dniem 01 stycznia 2004 r. pozostają na dotychczasowych zasadach. Odpłatność za pobyt w dps ustala się do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania (w 2009 r. w DPS „Kombatant” - 2.739,- zł.; w DPS Krucza 32 – 2.553,- zł.).

W okresie od stycznia do końca listopada 2009 r. tut. Centrum wydało **50 decyzji o umieszczeniu w dps** na terenie powiatu (**18 do DPS „Kombatant” i 32 do DPS Krucza 32**).

Należy dodać, że zainteresowanie zamieszkaniem w dps jest duże. Wiele osób dzwoni i odwiedza osobiście dps, ale po udzieleniu informacji i odesłaniu danej osoby do właściwego ośrodka pomocy społecznej – te ostatnie nie zawsze podejmują działania związane z kierowaniem do domu pomocy społecznej.

Trudności finansowe z jakimi borykają się samorzady lokalne, w dalszym ciągu ograniczają wydawanie decyzji kierujących do domów pomocy społecznej, zarówno na terenie powiatu ciechanowskiego, jak i poza nim. Po weryfikacji liczby miejsc w obu domach w 2006 roku do stanu 282, w bieżącym roku – od maja - dokonano jedynie w DPS ul. Krucza 32 zwiększenia liczby miejsc na Oddziale dla osób przewlekle psychicznie chorych z 80 do 89, a ograniczono liczbę miejsc na Oddziale dla osób somatycznie chorych z 100 do 91. Było to spowodowane dużym zainteresowaniem ops umieszczeniem osób na tym Oddziale dla osób przewlekle psychicznie chorych. Decyzja ta pozwala na zapewnienie lepszego wykorzystania miejsc w DPS, ul. Krucza 32.

c) w zakresie prowadzenia i rozwoju infrastruktury powiatowego ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi /zadanie administracji rządowej realizowane przez powiat/:

* Ośrodek Wsparcia pn. Ośrodek Opiekuńczy – Mieszkania Chronione ma siedzibę w Ciechanowie, jest placówką pobytu dziennego, obejmuje swoim zasięgiem powiat ciechanowski, przeznaczony jest dla 20 osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie. Celem Ośrodka jest organizowanie oparcia społecznego dla osób, które z powodu choroby psychicznej lub niepełnosprawności intelektualnej mają poważne trudności w życiu codziennym. Ma on także kształtować właściwe postawy społeczne, zwłaszcza zrozumienia i tolerancji wobec osób zaburzonych psychicznie. Podstawowym zadaniem Ośrodka jest organizowanie specjalistycznych usług opiekuńczych dostosowanych do stanu zdrowia i sprawności psychofizycznej jego uczestników (w tym także przewidziana jest usługa mieszkaniowa w formie mieszkania chronionego dla jednej osoby). Na koniec listopada 2009 r. w Ośrodku przebywały 23 osoby.

* Centrum prowadzi obserwację zakresu i jakości usług świadczonych przez Ośrodek Wsparcia. Miesięczne sprawozdania z działalności Ośrodka składane do Centrum świadczą o stosowaniu różnych form aktywizujących uczestników.

W placówce tej organizowana jest między innymi: terapia zajęciowa, imprezy sportowo - kulturalne, treningi umiejętności społecznych, specjalistyczne usługi opiekuńcze. Dla uczestników są organizowane wycieczki, wspólne ogniska, dyskoteki. Ośrodek angażuje do współpracy rodziców i członków rodzin. Udział ich jest widoczny w organizowanych spotkaniach, uroczystościach. Prowadzone są także zajęcia oparte na wsparciu i samopomocy. Ośrodek Wsparcia współpracuje z lokalnymi samorządami, placówkami pomocy społecznej i wieloma instytucjami lokalnymi.

* Centrum prowadzi kwalifikację i kieruje osoby ubiegające się o korzystanie z usług Ośrodka. Od stycznia do końca listopada 2009 r. Centrum wydało 18 decyzji o skierowaniu do Ośrodka Wsparcia osobom ubiegającym się o umieszczenie. Pozostali uczestnicy posiadają aktualne decyzje o skierowaniu na pobyt w Ośrodku. Na umieszczenie w Ośrodku aktualnie oczekuje 1 osoba.

W omawianym okresie wydano również 12 decyzji zwalniających z odpłatności, w tym mimo przekroczenia kryterium dochodowego ze względu na uzasadnione przypadki. Decyzje o odpłatności za pobyt w Ośrodku Wsparcia wydawane są w oparciu m.in. o: ustawę o pomocy społecznej, rozporządzenie w sprawie rodzajów specjalistycznych usług opiekuńczych oraz kwalifikacji osób świadczących takie usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi, zasad i trybu ustalania i pobierania opłat za te usługi, jak i również warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat oraz uchwałę Nr II/47/372/04 Rady Powiatu Ciechanowskiego z dnia 15 listopada 2004 r. w sprawie ustalenia organizacji oraz szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w Ośrodku Wsparcia pn. Ośrodek Opiekuńczy – Mieszkania Chronione w Ciechanowie.

d) w zakresie zapewniania opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców w placówkach opiekuńczo-wychowawczych:

***Dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, opiekę i wychowanie w naszym Powiecie zapewnia się w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Wielofunkcyjnej w Gołotczyźnie.**

Placówka powstała z dniem 01 kwietnia 2005 r. na podstawie uchwały Nr II/50/405/05 Rady Powiatu Ciechanowskiego z dnia 28 lutego 2005 r., po przekształceniu Zespołu Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Gołotczyźnie.

Uchwałę taką podjęła Rada, ze względu na znaczny spadek liczby dzieci w Zespole, szczególnie w Placówce Interwencyjnej. Tendencja ta nasiliła się od stycznia 2005 r., w związku ze zmianą zasad finansowania placówek opiekuńczo-wychowawczych (koszty pobytu wychowanka w placówce ponosi powiat, z którego dziecko pochodzi i powiaty nie otrzymują na ten cel dotacji). Zmiana ta spowodowała, że powiaty podejmują działania w celu zapewnienia w szerszym zakresie innych, prorodzinnych form opieki nad dzieckiem. W związku z powyższym, Rada Powiatu Ciechanowskiego w 2005 r. podjęła w/w uchwałę w sprawie przekształcenia Zespołu Placówek w Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą Wielofunkcyjną w Gołotczyźnie, a w 2009 r. na wniosek Dyrektora Placówki, Zarząd Powiatu zmniejszył liczbę miejsc z 50 do 40.

Placówka łącząca działania interwencyjne i socjalizacyjne dysponuje więc 40 miejscami i jest placówką opieki całodobowej uwagi na realizację przez placówkę programu naprawczego i dochodzenie do standardów.

Na dzień 30 listopada 2009 r. w Placówce – przebywało 44 dzieci (20 dziewcząt i 24 chłopców). Działaniami interwencyjnymi objętych jest 2 wychowanków, natomiast

działaniami socjalizacyjnymi 42. Wszyscy wychowankowie przebywają w tej placówce na podstawie postanowienia Sądu Rodzinnego.

Przeważają w niej dzieci w przedziale wiekowym 11-15 lat. Większość wychowanków Placówki to sieroty społeczne – ich rodzice są pozbawieni lub mają ograniczoną władzę rodzicielską.

Dzieci w Placówce pochodzą z powiatu ciechanowskiego i innych powiatów, co obrazuje poniższa tabela.

**Dzieci w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Wielofunkcyjnej
wg powiatów na dzień 30.11.2009 r.**

Powiat	Ciechanowski	Nowodworski	Przasnyski	Sierpecki	Zduńskowolski	Razem
Liczba dzieci	37	1	2	3	1	44

Spośród 44 wychowanków: 37 pochodzi z powiatu ciechanowskiego, najwięcej z miasta Ciechanowa (16).

**Wychowankowie Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Wielofunkcyjnej
z powiatu ciechanowskiego wg miejsca zamieszkania na dzień 30.11. 2009 r.**

m. Ciechanów	g. Glińskie	g. Ciechanów	g. Gołtyszyn	g. Grudusk	g. Ojrzeń	g. Opinogóra	g. Regimin	g. .Sońsk	Razem :
16	3	-	4	1	4	4	-	5	37

* Zgodnie z art. 86 ust. 2 i 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, który obowiązuje od stycznia 2005 r., a dotyczy ponoszenia odpłatności przez powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed skierowaniem do placówki opiekuńczo-wychowawczej, powiaty zawierają stosowne porozumienia.

W związku z powyższym powiaty zawarły porozumienia z Powiatem Ciechanowskim w sprawie umieszczenia naszych dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów. Na dzień 30 listopada 2009 r. 4 dzieci z powiatu ciechanowskiego przebywa w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów: Wioska Dziecięca Kraśnik – 2 dzieci, Wioska Dziecięca Biłgoraj – 2 dzieci.

Jednocześnie Powiat Ciechanowski zawarł stosowne porozumienia z innymi powiatami dotyczące umieszczenia i ponoszenia odpłatności za dzieci z ich terenu w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Wielofunkcyjnej w Gołtyszynie.

Na dzień 30 listopada 2009 r. w Placówce przebywało 7 wychowanków z następujących powiatów: nowodworski – 1 dziecko, przasnyski – 2 dzieci, sierpecki – 3 dzieci, zduńskowolski – 1 dziecko.

Średni miesięczny koszt utrzymania w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Gołtyszynie w 2009 r. wynosi **3.057,- zł.**

* W ramach zapewniania opieki dzieciom, podjęta została współpraca z innymi PCPR i placówkami, z sędzią i kuratorami Sądu Rodzinnego w Ciechanowie, ze Szpitalem Wojewódzkim w Ciechanowie, głównie oddziałem noworodkowym i dziecięcym. Szczególnie dobrze układała się współpraca z pracownikami socjalnymi MOPS-u w Ciechanowie M-GOPS w Glinojeku oraz gminnymi ośrodkami pomocy społecznej w powiecie ciechanowskim.

* W okresie od stycznia do końca listopada 2009 r. wydano 5 skierowań do placówek opiekuńczo-wychowawczych powiatu ciechanowskiego i 5 decyzji administracyjnych o odstąpieniu od ustalenia odpłatności za pobyt dziecka w tych placówkach. Rodzice dzieci przebywających w placówkach spełniali bowiem kryteria (niski dochód w rodzinie, bezrobocie, alkoholizm, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego) określone w Uchwale Rady Powiatu.

* W okresie od stycznia do końca listopada br. w Placówce odbyło się 1 posiedzenie Zespołu ds. okresowej oceny pobytu dziecka. Zadaniem Zespołu jest m.in. doraźna ocena sytuacji rodzinnej i psychospołecznej dziecka oraz ocena zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce. W posiedzeniach Zespołu udział wzięli pracownicy placówek, przedstawiciele sądów z powiatów, z których pochodzą dzieci, policji, powiatowych centrów pomocy rodzinie właściwych ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, szkół.

* Zmiana ustawy o pomocy społecznej wydłużyła okres osiągnięcia przez placówki opiekuńczo-wychowawcze wymaganego prawem standardu do końca grudnia 2010 roku. W związku z tym Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Wielofunkcyjna w Gołotczyźnie podejmowała działania naprawcze w 2009 r. mające na celu osiągnięcie standardów. Zgodność programów naprawczych w zakresie osiągnięcia standardów będzie stwierdzana przez Wojewodę Mazowieckiego.

e) w zakresie organizowania opieki w rodzinach zastępczych i udzielania pomocy pieniężnej:

* Dzieci pozbawione opieki rodziców mają zapewnioną opiekę w rodzinach zastępczych. Na dzień 30 listopada 2009 r. w naszym Powiecie takich rodzin było **77**. Wśród nich **69** to rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem, **6** rodzin niespokrewnionych, dwie zawodowe niespokrewnione z dzieckiem rodziny zastępcze, w tym: **1** zawodowa niespokrewniona z dzieckiem rodzina zastępcza o charakterze pogotowia rodzinnego oraz **1** zawodowa niespokrewniona z dzieckiem wielodzietna rodzina zastępcza (funkcjonująca od 01 października 2009 r.).

Rodziny zastępcze zapewniają opiekę ogółem dla **115 dzieci**. W rodzinach zastępczych spokrewnionych z dzieckiem przebywa **98** dzieci. Z tego: w 48 rodzinach jest po jednym dziecku, w 7 rodzinach po dwoje dzieci, w 3 rodzinach po troje, i w 1 rodzinie - siedmioro. Spośród wszystkich dzieci przebywających w rodzinach spokrewnionych: 15 dzieci to sieroty zupełne, 25 to półsieroty, a pozostałe 75 to sieroty społeczne.

W rodzinach zastępczych niespokrewnionych z dzieckiem przebywa **12 dzieci**. Z tego: w 3 rodzinach – po jednym dziecku, w 1 rodzinie czworo dzieci i w 1 rodzinie – 5 dzieci. Spośród tych dzieci: 1 dziecko to sierota zupełna, 2 to półsieroty, a pozostałych 9 to sieroty społeczne.

W zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem rodzinach zastępczych przebywa 5 dzieci, w tym w zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem rodzinie zastępczej o charakterze pogotowia rodzinnego aktualnie przebywa 1 dziecko, które jest sierotą społeczną oraz w zawodowej wielodzietnej rodzinie zastępczej – 4 dzieci, również sieroty społeczne.

W ciągu 11 miesięcy 2009 roku **utworzonych zostało 6 nowych spokrewnionych rodzin zastępczych, w których opieką objęto 10 dzieci.**

W omawianym okresie utworzono również 2 rodziny zastępcze niespokrewnione, w tym 1 z jednym dzieckiem, a 1 rodzina oczekuje na przyjęcie dziecka

Poniżej przedstawiona została informacja dotycząca funkcjonowania rodzin zastępczych w poszczególnych gminach powiatu ciechanowskiego.

**Rodziny zastępcze w poszczególnych gminach powiatu ciechanowskiego –
na dzień 30.11.2009 r.**

Gmina	m. Ciechanów	mg. Gliniec	g. Ciechanów	g. Gołtymin	g. Grudusk	g. Opinogóra	g. Ojrzeń	g. Rejmiń	g. Sokońsk	Razem:
Liczba rodzin	46	7	7	2	1	6	1	3	4	77
Liczba dzieci w tych rodzinach	58	10	15	1	2	19	1	3	6	115

Wśród w/w rodzin w 4 przebywało 12 dzieci z terenu innych powiatów. Jednocześnie na terenie innych powiatów jest 7 rodzin zastępczych, w których przebywa 12 dzieci z powiatu ciechanowskiego.

* Zgodnie z art. 86 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, który obowiązuje od stycznia 2005 r., a dotyczy ponoszenia odpłatności przez powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed jego umieszczeniem w rodzinie zastępczej, powiaty zawierają stosowne porozumienia.

W związku z tym Powiat Ciechanowski zawarł porozumienia w sprawie umieszczenia dzieci i wysokości wydatków z następującymi powiatami, z terenu których dzieci postanowieniem Sądu zostały umieszczone w rodzinach zastępczych zamieszkujących na terenie naszego powiatu: żuromiński – 1 dziecko, przasnyski – 4 dzieci, malborski – 3 dzieci, łosicki – 1 dziecko, mławski – 1 dziecko oraz miasto stołeczne Warszawa – 2 dzieci.

Natomiast inne powiaty, na terenie których w rodzinach zastępczych postanowieniem Sądu zostały umieszczone dzieci z terenu naszego powiatu zawarły porozumienia w sprawie umieszczenia i wysokości wydatków z Powiatem Ciechanowskim. Takich powiatów było 7 i były one następujące: kutnowski – 2 dzieci, przasnyski – 2 dzieci, miasto stołeczne Warszawa – 1 dziecko, żyrardowski – 1 dziecko, miński – 1 dziecko, ostrowski – 4 dzieci i tucholski – 1 dziecko.

* Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wspólnie z Ośrodkiem Adopcyjno-Opiekuńczym prowadziło akcję społeczno-medialną w zakresie poszukiwania kandydatów na rodziców zastępczych nie spokrewnionych z dzieckiem. Pomimo wielu działań, akcje nie przyniosły spodziewanych rezultatów, z uwagi na brak chętnych osób do pełnienia tej funkcji. Akcje są podyktowane występującymi potrzebami w zakresie umieszczania dzieci w tej formie opieki (zwiększona liczba postanowień Sądu Rodzinnego o ustanowienie rodzin zastępczych i powierzenie im opieki nad małoletnimi dziećmi).

* **Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy w Ciechanowie**, który z dniem 01 kwietnia 2003 r. został powołany jako odrębna jednostka organizacyjna, sprawuje między innymi opiekę nad rodzinami zastępczymi i adopcyjnymi. W szczególności polega ona na prowadzeniu indywidualnego poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego dla rodziców i dzieci umieszczonych w tych rodzinach.

W ciągu 11 miesięcy 2009 roku w **4 rodzinach zastępczych niespokrewnionych z dzieckiem umieszczonych zostało 6 dzieci**.

Ośrodek sprawuje wspólnie z Centrum nadzór pedagogiczny i psychologiczny nad zawodowymi niespokrewnionymi z dzieckiem rodzinami zastępczymi, w tym rodziną o charakterze pogotowia rodzinnego. Ponadto w Ośrodku odbywają się kontakty dzieci umieszczonych w niespokrewnionych z dzieckiem rodzinach zastępczych z rodzicami biologicznymi. W kontaktach zawsze uczestniczą pracownicy Ośrodka i Centrum.

Na mocy zawartych przez powiat ciechanowski porozumień z zainteresowanymi powiatami w sprawie powierzenia prowadzenia zadań publicznych w przedmiocie szkolenia przez nasz powiat kandydatów na zawodowe, niespokrewnione rodziny zastępcze i specjalistyczne oraz współpracy z placówkami rodzinnymi – Uchwała Nr II/60/482/06 Rady Powiatu Ciechanowskiego z dnia 27 lutego 2006 r. – Ośrodek podjął się realizacji tych zadań. Szkoli kandydatów na niespokrewnione z dzieckiem rodziny zastępcze skierowanych przez powiat mławski, przasnyski i makowski. Od 01 listopada 2006 r. opieką pedagogiczno-psychologiczną zostały objęte dwa Rodzinne Domy Dziecka z terenu powiatu nowodworskiego.

Głównym zadaniem Ośrodka są **adopcje dzieci**. W ciągu 11 miesięcy 2009 r. Ośrodek przeprowadził **14 adopcji krajowych (przysposobiono 15 dzieci)**. W omawianym okresie umieszczono również **2 dzieci w 2 rodzinach preadopcyjnych**.

W związku z powyższym należy podkreślić, iż w omawianym okresie swój nowy dom rodzinny znalazło **21 dzieci**.

* Centrum realizowało zadania w zakresie udzielania pomocy pieniężnej dla rodzin zastępczych i dzieci w nich przebywających. Ogółem w okresie 11 miesięcy 2009 r. **Centrum udzieliło takiej pomocy na kwotę 914.238,92 zł.**, były to świadczenia miesięczne oraz zasiłki jednorazowe w związku z przyjęciem dziecka do rodziny zastępczej i jednorazowa pomoc losowa.

Łącznie Centrum w omawianym okresie udzieliło tym rodzinom **1302 świadczenia**, w tym 11 świadczeń – zasiłki jednorazowe w związku z przyjęciem dziecka do rodziny zastępczej oraz 2 świadczenia jednorazowej pomocy pieniężnej w związku z sytuacją losową.

Ogółem w ciągu 11 miesięcy 2009 r. było 85 rodzin, w których przebywało 128 dzieci. W tym: 4 rodziny, w których przebywało 4 dzieci zostało rozwiązanych postanowieniem sądu, z tego 4 dzieci wróciło do rodziców biologicznych. W omawianym okresie z 5 rodzin – 8 wychowanków zostało objętych programem usamodzielnienia.

Na miesięczne częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie w tym okresie wydatkowano **898.592,42 zł.**, średni miesięczny koszt tej pomocy na jedno dziecko wyniósł **638,21 zł.**

Ponadto Centrum udzieliło na wniosek rodzin jednorazowej pomocy na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka do rodziny. Taką pomoc otrzymało **7 rodzin dla 11 dzieci, na ogólną kwotę 15.646,50 zł.** oraz **2 rodziny otrzymały 2 świadczenia jednorazowe** w związku z sytuacją losową na ogólną kwotę **1.647,- zł.**

* W ciągu 11 miesięcy 2009 r. w zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem rodzinie zastępczej o charakterze **pogotowia rodzinnego** przebywało **4 dzieci**. Spośród tych dzieci:

2 dzieci trafiło do adopcji, 1 dziecko jest w rodzinie preadopcyjnej i 1 dziecko nadal przebywa w pogotowiu rodzinnym.

Wydatki na wynagrodzenie dla zawodowych rodzin zastępczych: o charakterze pogotowia rodzinnego oraz zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem wielodzietnej rodziny zastępczej zgodne z umowami-zleceniami wynosiły w omawianym okresie – **43.599,86 zł.**

Rodziny zastępcze niespokrewnione z dzieckiem o charakterze pogotowia rodzinnego pozostają pod stałą opieką i nadzorem tut. Centrum i Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego. Są one wizytowane pod kątem jakości świadczonej opieki na rzecz przebywających w niej dzieci. Uczestniczyły również w cyklu spotkań mających na celu doskonalenie jej umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, w ramach Programu pn. „Doskonalenie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych niespokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych oraz utworzenie punktu wsparcia specjalistycznego dla rodzin naturalnych, zastępczych i adopcyjnych w powiecie ciechanowskim”.

* Centrum realizuje zadania w zakresie **egzekwowania odpłatności od rodziców, których dzieci przebywają w rodzinach zastępczych.** Wysokość odpłatności jest uzależniona od sytuacji socjalno-bytowej rodziców potwierdzonej wywiadem środowiskowym.

W dniu 27 września 2004 r. Rada Powiatu Ciechanowskiego podjęła uchwałę Nr II/45/367/04 w sprawie określenia warunków całkowitego lub częściowego zwalniania rodziców z opłat za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej oraz osób pełnoletnich, które zdecydowały się na dalszy pobyt w rodzinie sprawującej funkcję rodziny zastępczej, do czasu ukończenia szkoły, w której rozpoczęły naukę przed osiągnięciem pełnoletności. Zgodnie z tą uchwałą Starosta może odstąpić od ustalenia odpłatności na wniosek rodziców dziecka ze względu na ich trudną sytuację materialną lub z urzędu.

Na dzień 30 listopada 2009 r. w rejestrze Centrum znajduje się 93 rodziców biologicznych, wobec których toczyło się lub toczy aktualnie postępowanie administracyjne dot. ustalenia odpłatności za pobyt ich dzieci przebywających w rodzinach zastępczych. Wśród tych spraw, 78 zostało przejętych z 2008 r., natomiast 15 dot. nowych spraw zgłoszonych w 2009 r. Jednocześnie w omawianym okresie wygasły postępowania wobec 9 rodziców, ze względu na: usamodzielnienie dzieci, adopcje, powrót dziecka do rodziny, czy płacenia alimentów przez rodziców.

W okresie styczeń-listopad 2009 r. prowadzono 15 postępowań administracyjnych dot. ustalenia odpłatności, tj. przeprowadzono wywiady środowiskowe u rodziców dzieci przebywających w nowych rodzinach zastępczych. Na podstawie tych wywiadów wydano 14 decyzji o odstąpieniu od ustalenia odpłatności za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych. Do końca bieżącego roku będą przeprowadzane dalsze wywiady lub aktualizacje wywiadów u pozostałych rodziców biologicznych pod kątem ich sytuacji dochodowej oraz utrzymywania kontaktów z dziećmi.

f) w zakresie udzielania pomocy na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem osobom opuszczającym rodziny zastępcze, niektóre typy placówek opiekuńczo-wychowawczych i domów pomocy społecznej, zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich oraz specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze:

* Centrum realizuje zadania w zakresie pomocy w **usamodzielnianiu pełnoletnich wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodziny zastępcze.** Dla każdego wychowanka opracowany jest indywidualny program usamodzielniania i integracji wychowanka ze środowiskiem, w którym ustala się formy i zakres pomocy biorąc

pod uwagę sytuację usamodzielnianego wychowanka oraz warunki materialne i socjalne rodziców. Indywidualny program usamodzielnienia opracowuje opiekun usamodzielnienia wspólnie z usamodzielnianym wychowankiem.

W przypadku wychowanka rodziny zastępczej opiekunem najczęściej jest jedno z rodziców zastępczych, natomiast usamodzielniany wychowanek placówki opiekuńczo-wychowawczej wskazuje opiekuna, którego zatwierdza Kierownik PCPR. Funkcję tę często pełnią wychowawcy zatrudnieni w placówce lub pracownicy socjalni tut. Centrum.

* Procesem usamodzielnienia w okresie 11 miesięcy 2009 roku ogółem objęto **88** wychowanków z następujących placówek i rodzin zastępczych.

Poniższa tabela ilustruje proces usamodzielniania wychowanków w 2009 r.

Forma pomocy	Placówka Socjalizacyjna Gołotczyzna	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy						Zakład Poprawczy			Wioska Dziecięca		Rodziny zastępcze	Ogółem
		Łódź	Warszawa	Włocławek	Łobżanica	Goniszewo	Raonów	Poznań	Sztum	Świdwiec	Kraśnik	Białgoraj		
Usamodzielnienia	4	1	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	10	18
Kontynuacja nauki	17	0	3	1	0	1	1	1	1	1	1	1	55	83
Pomoc rzeczowa	5	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	9

Procesem usamodzielnienia ogółem objętych było w okresie od stycznia do listopada 2009 roku **33** wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych, resocjalizacyjnych, zakładów poprawczych, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych i wiosek dziecięcych SOS. Wychowankowie placówek otrzymali **229 świadczeń na łączną kwotę 157.500,94 zł.**

Procesem usamodzielnienia w omawianym okresie objętych było również **55 wychowanków z rodzin zastępczych**, w tym **11** wychowanków, którzy przebywają w innych powiatach. **55** wychowanków kontynuowało naukę i otrzymało **463 świadczenia na ogólną kwotę 259.440,49 zł.**; **10** wychowanków otrzymało pomoc jednorazową w wysokości **34.006,45 zł** oraz 1 osoba pomoc rzeczową na kwotę **2.100,84 zł.** Na 2009 r. tut. Centrum zaplanowało jeszcze środki: na udzielenie pomocy rzeczowej dla 6 wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz dla 2 wychowanków rodzin zastępczych. Pomoc na usamodzielnienie natomiast dla 1 wychowanka placówki opiekuńczo - wychowawczej. Świadczenia te będą realizowane w miesiącu grudniu br.

g) organizowania specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego dla rodzin naturalnych i zastępczych:

* Poradnictwo dla rodzin zastępczych prowadziło Centrum we współpracy z Ośrodkiem Adopcyjno-Opiekuńczy w Ciechanowie.

Były to formy wsparcia niektórych rodzin sprawujących opiekę zastępczą. Podejmowano w nich działania pedagogiczne, psychologiczne oraz z zakresu pracy socjalnej, mające na celu przywracanie danej rodzinie zdolności do wypełniania jej zadań.

* W okresie sierpień-grudzień 2009 r. Centrum realizowało Program pn. „Doskonalenie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych niespokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych oraz utworzenie punktu wsparcia specjalistycznego dla rodzin naturalnych, zastępczych i adopcyjnych w powiecie ciechanowskim”. Program ten był współfinansowany ze środków Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. W ramach tego Programu od 01 sierpnia br. uruchomiono Punkt wsparcia specjalistycznego, w którym dyżurują i porad udzielają: psycholog i prawnik oraz terapeuta, który prowadzi terapię rodzinną. Ponadto w ramach tego Programu w miesiącu październiku br. pracownicy Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego w Ciechanowie - zorganizowali cykl spotkań szkoleniowych – 4 spotkania po 3 godz. - dla niespokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych, w tym zawodowych.

h) w zakresie zapewnienia szkolenia i doskonalenia zawodowego oraz dokształcania kadr pomocy społecznej z powiatu i doradztwa metodycznego dla ośrodków pomocy społecznej:

* w miesiącu maju 2009 r. Centrum zorganizowało szkolenie dla pracowników Centrum i ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu ciechanowskiego. Szkolenie dot. wybranych zagadnień z postępowania administracyjnego, ze szczególnym uwzględnieniem zasad i zakresu wykładni niezbędnych przy wydawaniu decyzji administracyjnych oraz procedur administracyjnych, a także najczęściej spotykanych uchybień w przyznawaniu świadczeń.

* Kadra Centrum w okresie styczeń – listopad 2009 roku skorzystała z 19 szkoleń. Dotyczyły one przede wszystkim przygotowywania i rozliczania projektów unijnych - Europejski Fundusz Społeczny, a także: programu usamodzielniania osób opuszczających rodziny zastępcze lub placówki opiekuńczo-wychowawcze, rodzin zastępczych, działalności zespołów ds. orzekania, postępowania administracyjnego, składek ZUS, podatku dochodowego, szkolenia BHP. Organizatorami były różne instytucje, m. in. Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej w Warszawie; Wydział Polityki Społecznej – Delegatura w Ciechanowie, Centrum Szkoleń Administracji Publicznej we Wrocławiu, _Regionalny Ośrodek EFS w Ciechanowie, Ośrodek Szkoleniowy „EDYTOR”, Federacja na Rzecz Reintegracji Społecznej Towarzystwo Psychoprofilaktyczne w Warszawie, Wojewódzki Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Warszawie, VATIS Szkolenia, Doradztwo, Konferencje w Zielonej Górze, Wojewódzki Urząd Pracy - Filia w Ciechanowie, Fundacja Instytut Rozwoju Regionalnego w Krakowie. Ogółem w szkoleniach uczestniczyło 24 osoby.

* W 2009 roku jedna osoba ukończyła studia magisterskie na Uniwersytecie Warszawskim Wydział Filozofii i Socjologii, natomiast trzy osoby kontynuują studia zawodowe dwie na Akademii Humanistycznej w Pułtusku, Wydział Socjologii w Ciechanowie - specjalność praca socjalna oraz jedna na Wyższej Szkole Pedagogiki Resocjalizacyjnej w Warszawie.

i) w zakresie opracowywania powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych:

* W dniu 25 września 2006 r. Rada Powiatu Ciechanowskiego uchwałą Nr II/66/527/06 uchwaliła Powiatową strategię rozwiązywania problemów społecznych

na lata 2006 – 2016. W bieżącym roku był uaktualniany poniższy program stanowiący załącznik do ww. strategii.

* W styczniu 2009 r. opracowano „Program budowania lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną w powiecie ciechanowskim w latach 2009 – 2016”, który został uchwalony uchwałą Nr III/19/157/09 Rady Powiatu Ciechanowskiego z dnia 02 lutego 2009 r. Program ten jest sukcesywnie realizowany.

* W miesiącu październiku 2009 r. opracowano na podstawie materiałów własnych PCPR oraz przekazanych przez samorządy gminne i organizacje pozarządowe z terenu powiatu ciechanowskiego Powiatowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych w powiecie ciechanowskim na lata 2010-2016. Program ten w dniu 06 listopada 2009 r. został pozytywnie zaopiniowany przez Powiatową Społeczną Radę do Spraw Osób Niepełnosprawnych, natomiast w dniu 30 listopada br. przyjęty uchwałą Nr III/29/202/09 Rady Powiatu Ciechanowskiego.

* W luty - marzec br. opracowano informację dot. realizacji uchwał Rady Powiatu Ciechanowskiego i Zarządu Powiatu w 2008 r.

* W miesiącu listopadzie 2009 r. opracowano bilans potrzeb z pomocy społecznej na 2010.

* W miesiącu grudniu br. przygotowano informację na temat działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie za 11 miesięcy 2009 roku.

j) w zakresie udzielania informacji o prawach i uprawnieniach:

* Informowano mieszkańców Powiatu o zadaniach i zakresie działania PCPR, o przysługujących niepełnosprawnym uprawnieniach, udzielano porad w sprawach pomocy rodzinie, w których występuje choroba psychiczna, dysfunkcja i jej bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Stosowne informacje zamieszczane były na łamach lokalnej prasy. W siedzibie Centrum aktualizowano tablicę informacyjną „Poznaj swoje prawa”. Na bieżąco udostępniano zarówno w siedzibie PCPR, jak i w Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności broszurę dot. funkcjonowania i zadań tut. Centrum.

Kierownik Centrum uczestniczyła w sesjach Rady Powiatu, posiedzeniach Komisji Rodziny, Pomocy Społecznej i Zdrowia. Udzielano również wywiadów dotyczących zadań realizowanych przez Centrum w Radiu Katolickim oraz lokalnej prasie.

k) w zakresie realizacji projektów unijnych:

Rok 2009 jest drugim, w którym jest realizowany Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego pn. „Aktywność szansą na zatrudnienie i usamodzielnienie”. Celem Projektu jest integracja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych i usamodzielnianych wychowanków zastępczych form opieki, tj. placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych, pozostających bez zatrudnienia będących w wieku aktywności zawodowej i korzystających z pomocy Centrum. Całkowity koszt projektu to kwota **852.000,00 złotych**, w tym: środki w kwocie **762.540,00 złotych** pochodzą z dotacji rozwojowej – środki z Unii Europejskiej; oraz środki w kwocie **89.460,00 złotych** (tj. 10,5% wartości projektu) to środki własne samorządu terytorialnego. Projekt realizowany w okresie **01.04.2009 r. – 31.12.2009 r.**

Ogółem w Projekcie uczestniczy 60 osób, w tym 40 osób niepełnosprawnych i 20 usamodzielnianych wychowanków.

W omawianym okresie realizacji Projektu 40 osób niepełnosprawnych odbyło – zgodnie z planem działań – na rzecz programu integracji społecznej i zawodowej – indywidualne konsultacje z doradcą zawodowym, szkolenia zawodowe, szkolenie z asertywności z elementami autoprezentacji; uczestniczyło w: 14-dniowym turnusie szkoleniowo-rehabilitacyjnym, giełdzie pracy oraz w działaniach środowiskowych.

Jednocześnie 20 usamodzielnianych wychowanków zastępczych form opieki było objętych pracą socjalną oraz odbyło – zgodnie z aneksami do indywidualnych programów usamodzielnienia – indywidualne konsultacje z doradcą zawodowym, szkolenia zawodowe, 2-modułowe szkolenie z pozyskiwania środków z UE; uczestniczyło w wyjeździe integracyjnym z poznawaniem miejsc historycznych, giełdzie pracy, a także w działaniu środowiskowym tj. spotkaniu integracyjno-andrzejkowym w Niestumiu.

W ramach Projektu w 2009 r. realizowano również działania środowiskowe, tj.: zawody sportowe dla 100 osób niepełnosprawnych w Ciechanowie, festyn integracyjno-kulturalno-rekreacyjny dla 200 osób niepełnosprawnych i ich otoczenia w Niestumiu, Forum Osób niepełnosprawnych w Ciechanowie dla 100 osób, 10 sponsorowanych audycji radiowych dot. działalności organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych oraz sponsorowanych artykułów prasowych dot. ww. organizacji pozarządowych.

3. Zadania przewidziane ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych:

a/ z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych

* W powiecie ciechanowskim działa jeden **warsztat terapii zajęciowej**. Funkcjonuje on przy zakładzie pracy chronionej MUSI "NOVUM" w Żyrardowie od połowy 1994 r. Warsztat ma siedzibę w Ciechanowie przy ul. Pułtuskiej 20 a. Działalność rehabilitacyjna warsztatu ujęta jest w programach rehabilitacyjnych i prowadzona w pięciu pracowniach: w trzech pracowniach technik różnych, w pracowni rękodzieła artystycznego oraz w pracowni technicznej. W warsztacie uczestniczy 30 osób, po 10 osób w każdej z pracowni. Uczestnicy to w większości mieszkańcy miasta Ciechanów – 22 osoby; 8 osób ze wsi. Pod względem niepełnosprawności: 19 osób posiada znaczny stopień oraz 11 osób stopień umiarkowany. Spośród uczestników: 17 to kobiety oraz 13 mężczyzn. Średnia wieku uczestników – ok. 28 lat.

Dla każdego uczestnika opracowany jest przez Radę Programową "Indywidualny Program Rehabilitacyjny", czyli uczestnicy mają indywidualnie określony zakres usprawniania i usamodzielniania w ramach rehabilitacji społecznej, psychicznej i zawodowej. Szczególny nacisk kładzie się na realizację takich zadań jak: ćwiczenie zaradności osobistej, rozwijanie samodzielności społecznej, rozwijanie umiejętności niezbędnych we współżyciu, współdziałaniu i pracy oraz kształtowanie umiejętności wykonywania czynności określonych poprzez formy terapii zajęciowej. Z uczestnikami zajęć pracują oprócz terapeuty również psycholog oraz fizjoterapeuta.

Osoby niepełnosprawne uczestniczą w różnych formach rehabilitacji społecznej, wycieczkach, imprezach kulturalnych i okolicznościowych, spotkaniach towarzyskich. Te formy terapii ułatwia posiadanie przez warsztat własnego samochodu specjalistycznego. Dzięki niemu 9 osób dowożonych jest codziennie na zajęcia terapeutyczne. Działalność WTZ w bieżącym roku po raz drugi (zgodnie z przepisami) współfinansowana jest ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (90%) i budżetu powiatu (10%). Preliminarz na 2009 r. ustalono w wysokości **493.200,- zł.**, PFRON przekazał kwotę **443.880,- zł.**, a powiat **49.320,- zł.** Zgodnie z podpisaną w dniu 14 kwietnia br. umową pomiędzy MUSI „NOVUM”, a Powiatem środki przekazywane są w transzach po

udokumentowaniu poniesionych wydatków określonych w umowie (energia, czynsz, woda, ogrzewanie eksploatacja samochodu). Rozliczenie środków PFRON odbywa się w okresach kwartalnych, warunkuje ono przekazanie zaliczki na kolejny okres.

Warsztat uzyskuje również dodatkowe środki ze sprzedaży wykonanych prac. Przeznaczone są one na integrację społeczną.

*** Dofinansowanie ze środków PFRON do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych.** Turnusy rehabilitacyjne to aktywna forma rehabilitacji społecznej połączona z elementami wypoczynku, mająca na celu poprawę sprawności fizycznej, wyrobienie zaradności, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań osób niepełnosprawnych.

W miesiącu lutym 2009 r. Powiat otrzymał ogólny limitu środków z PFRON. W wyniku jego podziału i podjętej w dniu 30 marca 2009 r. Uchwały Rady Powiatu Ciechanowskiego na dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych zaplanowano **119.846,- zł dla dorosłych i 33.000,- zł. dla dzieci.**

W związku ze znacznie mniejszymi środkami na dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych, zwłaszcza osób dorosłych, Zarządzeniem Nr 1/2009 Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie z dnia 06 stycznia 2009 r. wprowadzono ograniczenie, że osoby niepełnosprawne w wieku poprodukcyjnym mogą korzystać z dofinansowania co drugi rok. Mimo to w trakcie realizacji okazało się, że środki są nie wystarczające zarówno dla dorosłych osób niepełnosprawnych, jak i niepełnosprawnych dzieci. Już w miesiącu kwietniu zabrakło środków na dofinansowanie do turnusów dla dorosłych osób niepełnosprawnych. Ponieważ PFRON w bieżącym roku przyznał niewielkie dodatkowe środki – nie zwiększono limitu dla dorosłych na dofinansowanie do turnusów, a skorygowano jedynie limit dla dzieci do kwoty **33.757,00 zł.**

W ciągu 11 miesięcy 2009 r. **368 osób** ubiegało się o dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych, w tym **66** opiekunów. W omawianym okresie z **dofinansowania skorzystało 219 osób na kwotę 157.612,00 zł.**, w tym:

- 149 osób dorosłych i 16 opiekunów na kwotę 118.936,- zł.;
- 25 dzieci i 23 ich opiekunów na kwotę 33.757,- zł.

W związku z ograniczonymi środkami w bieżącym roku - liczba dorosłych osób niepełnosprawnych korzystających z turnusów rehabilitacyjnych zmniejszyła się znacznie w porównaniu do ubiegłego roku.

Spośród uczestników turnusów w dalszym ciągu dominowały osoby z miasta Ciechanów.

*** W 2009 roku środki na likwidację barier funkcjonalnych,** zostały zatwierdzone przez Radę Powiatu Ciechanowskiego 30 marca 2009 r. w wysokości **60.000,- zł.** dla osób dorosłych i **6.000,- zł.** dla dzieci.

W związku z dużym zapotrzebowaniem w bieżącym roku na to zadanie - limit dla dorosłych osób niepełnosprawnych podwyższono do wysokości: **85.240,- zł.**, natomiast dla niepełnosprawnych dzieci do **10.000,- zł.** - Uchwałą Rady Powiatu Ciechanowskiego Nr III/29/201/09 z dnia 30 listopada 2009 r. Było to możliwe po otrzymaniu z PFRON dodatkowych środków w miesiącu październiku 2009 r.

Wnioski o dofinansowanie barier, osoby niepełnosprawne mogą składać w każdym czasie. Wnioski dot. **likwidacji barier architektonicznych i technicznych i w komunikowaniu się** rozpatrywane są przez Komisję ds. opiniowania wniosków. Opiniowanie przez Komisję jest poprzedzone procedurami przygotowawczymi, przeprowadzonymi przez pracownika PCPR z udziałem inspektora ds. budowlanych Starostwa Powiatowego. Należą do nich: skompletowanie wniosku, wizja lokalna i ocena pod kątem warunków mieszkaniowych i zasadności wniosku w kontekście schorzenia i

wynikających utrudnień w funkcjonowaniu. Po wstępnej akceptacji przez Komisję dokonuje się weryfikacji kosztorysów ofertowych w oparciu o obmiary i przygotowuje umowę.

W okresie 11 miesięcy 2009 r. odbyło się jedno posiedzenie Komisji ds. opiniowania wniosków o udzielenie dofinansowania osobom fizycznym na likwidację barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się ze środków PFRON. Na posiedzeniu w dniu 06.04.2009 r. oceniono wnioski, które wpłynęły do tego czasu w liczbie 22 i rozdysponowano środki w kwocie **66.000,- zł.**

Wśród złożonych wniosków: 19 zaopiniowano pozytywnie i podpisano umowy, natomiast 3 wnioski nie uzyskały akceptacji komisji, ponieważ wnioskodawcy nie spełniali prawnych kryteriów udzielenia pomocy.

W okresie 11 miesięcy 2009 r. rozliczono 5 umów na likwidację barier architektonicznych. Jedna umowa jest w realizacji. Bariery techniczne: rozliczono 14 umów; bariery w komunikowaniu się – 4 umowy. W sumie wydatkowano na bariery łącznie **59.356,- zł.** Na rozliczenie oczekują 2 umowy dot. likwidację barier technicznych oraz w przygotowaniu jest jedna umowa dla dziecka na likwidację barier w komunikowaniu się.

*** Dofinansowanie ze środków PFRON organizacji sportu, kultury, rekreacja i turystyki dla osób niepełnosprawnych oraz zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny.**

O dofinansowanie w tym zakresie mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, jeżeli prowadzą działalność na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres, co najmniej 2 lat. Wnioski składane są do 30 listopada roku poprzedzającego realizację zadania.

W ciągu 11 miesięcy 2009 r. zawarto **8 umów** na dofinansowanie sportu, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych. Łącznie na ten cel wydano **40.951,- zł.** Z tej kwoty otrzymały: Miejski Zespół Szkół Nr 2 w Ciechanowie – 3.240,- zł.; Towarzystwo Walki z Kalectwem - 7.500,- zł.; Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów – 3.913,- zł.; Szkolny Klub Sportowy Głuchych „Zryw” – 3.600,- zł.; Towarzystwo Przyjaciół Dzieci – 4.150,- zł.; Polski Związek Niewidomych – 1.298,- zł.; Ciechanowskie Stowarzyszenie dla Niepełnosprawnych – 12.000,- zł.; Polskie Stowarzyszenie Diabetyków w Ciechanowie - 5.250,- zł.

Dzięki wsparciu jednostek i organizacji pozarządowych w różnych imprezach turystyczno-rekreacyjnych wzięło udział 371 osób (dzieci niepełnosprawne, dorosłe osoby niepełnosprawne, uprawnieni opiekunowie).

Do końca listopada 2009 r. wpłynęło 8 wniosków od uprawnionych jednostek na dofinansowanie z tego tytułu. Zostały one ocenione i po spełnieniu kryteriów zostały zakwalifikowane do realizacji w 2010 r.

Zapatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny osobom prawnym i jednostkom nie posiadającym osobowości prawnej. W 2009 nie realizowano tego zadania. Ta forma pomocy nie wzbudziła zainteresowania wśród uprawnionych podmiotów, które otrzymały w latach ubiegłych przedmiotowe dofinansowanie.

*** dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów a realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jako zadanie własne powiatu.**

Dużym zainteresowaniem niepełnosprawnych mieszkańców powiatu cieszy się dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

Rada Powiatu w dniu 30 marca 2009 r. określiła limit środków na to zadanie w wysokości **170.000,- zł dla dorosłych i 35.000,- zł dla dzieci.**

W pierwszych miesiącach 2009 r. prowadzone były działania informujące środowisko osób niepełnosprawnych o wymogach uzyskania pomocy w tej formie, o tym kto może być adresatem, o warunkach, jakie powinni spełniać adresaci. W tym okresie stwierdzało się bardzo duże zainteresowanie wśród niepełnosprawnych tą formą pomocy. W tej sprawie do Centrum zgłaszało się wiele osób, codziennie rejestrowano liczne rozmowy telefoniczne. Faktyczne wypłacanie dofinansowania rozpoczęło w miesiącu kwietniu 2009 r.

Ze względu na duże zapotrzebowanie w tym zakresie, po otrzymaniu dodatkowych środków z PFRON, Uchwałą Rady Powiatu z dnia 30 listopada 2009 r. zwiększono limit środków dla dorosłych do kwoty **255.874,- zł.**, natomiast dla dzieci do kwoty **55.000,- zł.**

Do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie od stycznia do 30 listopada 2009 r. wpłynęło **954 wniosków o dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, w tym 856 od osób dorosłych i 98 od dzieci.**

Wnioskodawcy według miejsca zamieszkania

Miejsce zamieszkania	m i g Ciechanów*	m i g Glin ojeck *	g. Goły min	g. Grudusk	g. Ojrzeń	g. Opinogóra	g. Regimin	g. Sońsk	Razem
Liczba osób dorosłych	280	17	9	9	17	18	13	34	397
Liczba dzieci	31	1	2	2	2	2	6	4	50
Razem:	311	18	11	11	19	20	19	38	447

* w tabeli uwzględniono razem miasto i gminę Ciechanów

** liczba wnioskodawców nie jest zgodna z liczbą złożonych wniosków, ponieważ 1 wnioskodawca może wielokrotnie ubiegać się o dofinansowanie.

Z zestawienia wynika, iż najwięcej osób zgłosiło się z miasta i gminy Ciechanów – 311 osób, w tym 33 pensjonariuszy z DPS w Ciechanowie przy ul. Kruczej i 2 pensjonariuszy z DPS „Kombatant”.

Ogółem w omawianym okresie złożono **1550 faktur**. Największe potrzeby wystąpiły w zakresie: pieluchomajtek i cewników – 1227, aparatów słuchowych - 85, obuwia ortopedycznego - 84, , aparatów i protez kończyn – 35, materacy przeciwoleżynowych – 29, wózków inwalidzkich - 25, balkoników i kul do chodzenia – 24, zestawów infuzyjnych do pomp insulinowych – 9, protez piersi – 6, szkieł okularowych – 6, peruk – 4, pionizatorów – 8, gorsetów – 5, fotelików rehabilitacyjnych dla dzieci - 3.

* Sprzęt rehabilitacyjny.

Dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny odbywa się zgodnie z zasadami opracowanymi (w oparciu o przepisy prawa) przez PCPR i zatwierdzone przez Kierownika PCPR. Wnioski o dofinansowanie składają osoby niepełnosprawne, którym lekarz prowadzący zleci rehabilitację w domu, na określonym sprzęcie rehabilitacyjnym i uzasadnią celowość zakupu urządzenia lub grupy urządzeń. Maksymalna kwota dofinansowania wynosi 60% wartości sprzętu. Wnioskodawca musi więc posiadać 40% własnych środków. W okresie 11 miesięcy 2009 r. udzielono dofinansowań **10 osobom** przy zakupie sprzętu rehabilitacyjnego na kwotę **4.754,- zł.**

* PCPR ściśle współpracuje i obsługuje od strony technicznej **Powiatową Społeczną Radę do Spraw Osób Niepełnosprawnych**. W siedzibie PCPR odbywają się posiedzenia Rady, w których uczestniczą pracownicy Centrum. W bieżącym roku tut. Centrum obsługiwało 3 posiedzenia Rady. W lutym 2009 r. Rada zaopiniowała plan rzeczowo-finansowy środków PFRON na 2009, a w dniu 06 listopada br. zmiany do planu rzeczowo-finansowego środków PFRON na 2009 r. oraz projekt Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w latach 2010 – 2016.

* W miesiącach maj-czerwiec 2009 r. wydawano wnioski osobom niepełnosprawnym i pomagano przy ich opracowywaniu. Wnioski dotyczyły programów celowych: „Student” i „Pegaz”, Obszar ABC oraz „Homer”. Wymienione programy są realizowane przez Oddział Mazowiecki PFRON w Warszawie. W miesiącu wrześniu 2009 r. ponownie wydawano wnioski niepełnosprawnym studentom powiatu ciechanowskiego.

* Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizuje programu pn. „Wyrównywanie różnic między regionami Obszar „C” i „D”. Są to:

- jeden projekt z 2006 r. Obszar „C” na zatrudnienie osób niepełnosprawnych w powiecie ciechanowskim. W ramach projektu utworzono 11 miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych w „Metal-Tech” w Ciechanowie (9 miejsc), Hurtownia „Sawa” (1 miejsce) i Firma Handlowa „Panorama” (1 miejsce). Pracodawcy składają sprawozdania kwartalne ze stanu zatrudnienia osób niepełnosprawnych;

- jeden projekt z 2006 r. Obszar „D” – likwidacja barier transportowych w ramach którego pozyskano środki na zakup samochodu do przewozu osób niepełnosprawnych – uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy w Ciechanowie, ul. Niechodzka 14.

b) zadania starosty z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

Od stycznia 2008 r. wszystkie zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych realizuje Powiatowy Urząd Pracy w Ciechanowie. PCPR kontynuuje jedynie z tego obszaru realizację pożyczek udzielonych osobom niepełnosprawnym do końca 2007 r. na uruchomienie działalności gospodarczej. Kierownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie działając z upoważnienia Starosty z mocy prawa umorzył dwie umowy pożyczki ze środków PFRON w miesiącach czerwiec i lipiec 2009 r. Umorzenie dot. dwóch niepełnosprawnych kobiet: jedna z Grudusk i jedna z Ciechanowa. Niestety obydwie panie po umorzeniu pożyczki zlikwidowały działalność gospodarczą.

4. Zadania Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Ciechanowie.

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Ciechanowie w okresie 11 miesięcy 2009 r. wykonywał zadania wyłącznie na obszarze powiatu ciechanowskiego.

Do kompetencji struktury orzeczniczej, jaką jest Zespół należy:

- 1) orzekanie o stopniu niepełnosprawności do celów związanych:** ze szkoleniem i zatrudnieniem osób niepełnosprawnych; zatrudnieniem w zakładzie aktywizacji zawodowej; uczestnictwem w warsztacie terapii zajęciowej; koniecznością zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz pomoce techniczne ułatwiające funkcjonowanie; prawem do korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, przez co rozumie się: korzystanie z usług

socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej oraz organizacje pozarządowe i inne placówki; z uzyskaniem zasiłku stałego, z uzyskaniem zasiłku pielęgnacyjnego; korzystaniem z karty parkingowej; prawem do zamieszkiwania w odrębnym pokoju; korzystaniem z ulg i uprawnień wynikających z odrębnych przepisów;

2) orzekanie o niepełnosprawności dzieci do 16 roku życia do celów: uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego, uzyskania świadczenia pielęgnacyjnego z tytułu opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym oraz uzyskania ulg i uprawnień wynikających z odrębnych przepisów;

3) wydawanie legitymacji osobom niepełnosprawnym.

a) orzekanie o niepełnosprawności i o stopniu niepełnosprawności.

Orzekanie o stopniu niepełnosprawności osób dorosłych powyżej 16 roku życia oraz orzekanie o niepełnosprawności dzieci odbywa się na posiedzeniach składów orzekających. Posiedzenia składów odbywają się w jednym miejscu i czasie tak, aby uniknąć wielokrotnego wzywania osoby niepełnosprawnej na poszczególne badania.

Przewodniczącym składu orzekającego jest zawsze lekarz, powołany do Zespołu przez Starostę, o specjalności stosownej do rodzaju schorzenia osoby badanej

Członkami Zespołu są lekarze następujących specjalności: specjalista chorób wewnętrznych, specjalista reumatolog, pediatra, chirurg ogólny, chirurg ortopeda traumatolog, psychiatra, okulista, neurolog.

W posiedzenia Zespołu biorą również udział powołani przez Starostę następujący członkowie składów orzekających:

- psycholog,
- pedagog,
- pracownik socjalny,
- doradca zawodowy.

Ich udział uzależniony jest od:

- celu, w jakim wniosek został złożony,
- charakteru naruszenia sprawności organizmu,
- wieku dziecka, którego rodzic występuje o uznanie za osobę niepełnosprawną lub osoby dorosłej ubiegającej się o stopień niepełnosprawności.

W okresie 11 miesięcy 2009 roku wpłynęło do Zespołu łącznie 1.128 wniosków, które dotyczyły:

▪ wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności (dla osób powyżej 16 roku życia)	- 638 wniosków;
▪ wydania orzeczenia o niepełnosprawności dziecka (dla dzieci do 16 roku życia)	- 171 wniosków;
▪ wydania legitymacji osoby niepełnosprawnej (dla niepełnosprawnych dzieci i osób dorosłych)	- 319 wniosków

Łącznie - 1.128 wniosków

Należy zaznaczyć, że we wszystkich w/w sprawach osoby zainteresowane *osobiście* pobierały druki właściwych wniosków, uzyskując przy tym szeroką informację, także *osobiście* składały wnioski w Zespole, a następnie – z uwagi na wysoki koszt przesyłek

pocztowych – niemal wszyscy osobiście odbierali wszelką korespondencję dotyczącą ich sprawy, np. pisma w sprawie uzupełnienia braków formalnych, uzupełnienia dokumentacji medycznej, zawiadomienia o terminie posiedzenia składu orzekającego, wydane orzeczenia, legitymacje osób niepełnosprawnych i inne (np. pobieranie druków wniosków).

Pomimo bardzo dużej ilości wniosków w różnych - jak wyżej widać sprawach - są one załatwiane na bieżąco, w terminie przewidzianym w Kodeksie Postępowania Administracyjnego.

Poniższe zestawienie tabelaryczne obrazuje cel i przyczynę dla jakich składano wnioski o wydanie orzeczeń o niepełnosprawności w sprawach dzieci do 16 roku życia oraz o stopniu niepełnosprawności osób dorosłych powyżej 16 roku życia.

Liczba i cel przyjętych wniosków o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności oraz o niepełnosprawności w okresie 11 miesięcy 2009 r.

Lp.	Cele złożenia wniosku	Liczba wniosków narastająco
1.	Odpowiednie zatrudnienie	118
2.	Szkolenie	0
3.	Uczestnictwo w terapii zajęciowej	3
4.	Konieczności zaopatrzenie w przedm. ortoped. i środki pomoc.	98
5.	Korzystania z systemu środowisk. wsparcia w samodz. egzysten.	144
6.	Zasiłek stały	116
7.	Zasiłek pielęgnacyjny	111
8.	Korzystanie z karty parkingowej	36
9.	Inne cele - ulgi	12
	Razem dorośli powyżej 16 r. ż.	638
1.	Zasiłek pielęgnacyjny dla dzieci do 16 r. ż.	149
2.	Świadczenie pielęgnacyjne z tyt. opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym	22
3.	Inne (zaopatrzenie ortoped. dla dzieci do 16 r. ż., karta parkingowa)	0
	Razem dzieci do 16 r. ż.	171

Omawiając powyższe dane statystyczne można stwierdzić, iż wnioski o wydanie orzeczenia o **stopniu** niepełnosprawności składane były głównie **dla celów:**

- uzyskania zasiłku stałego – 116 osób - 18,2%,
- korzystania z systemu środowiskowego wsparcia – 144 osoby – 22,6%,
- korzystania z zasiłku pielęgnacyjnego (dot. osób powyżej 16 r.ż.) – 111 osób – 17,4%,
- zatrudnienia – 118 osób - 18,5%.
- zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne (dot. osób powyżej 16 r.ż.) – 98 osób - 15,4%,

Natomiast w niewielkim stopniu dla:

- uzyskania karty parkingowej – 36 osób – 5,6%,
- korzystania z ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów – 12 osób – 1,9%,
- uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej – 3 osoby - 0,5%.

Wnioski o wydanie orzeczenia o **niepełnosprawności dziecka** składane były głównie w celu uzyskania:

- zasiłku pielęgnacyjnego – 149 osób - 87,1%;
- 22 osoby ubiegały się o świadczenie pielęgnacyjne, co stanowiło - 12,9%.
- inne cele (uzyskanie ulgi na przejazdy) - nie składano

Orzekanie o niepełnosprawności dzieci oraz o stopniu niepełnosprawności osób powyżej 16 roku życia:

Powiatowy Zespół wydaje orzeczenia:

- **o stopniu niepełnosprawności** (dla osób powyżej 16 roku życia) na wniosek osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego albo za ich zgodą – instytucji pomocy społecznej;
- **o niepełnosprawności** dzieci do 16 roku życia.

W celu orzeczenia niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności w okresie 11 miesięcy 2009 roku odbyło się **80 posiedzeń** składów orzekających, na których rozpatrzono **809 wniosków** wydając łącznie 809 orzeczeń, z tego:

1. osobom dorosłym po 16 roku życia – 622 orzeczenia w tym:

- **585** orzeczeń z określeniem stopnia niepełnosprawności (94,1%),
- **25** orzeczeń o nie zaliczeniu do osób niepełnosprawnych (4,0%),
- **12** orzeczeń odmawiających wydania orzeczenia z uwagi na fakt, że wnioskodawca posiadał orzeczenie określające stopień niepełnosprawności, a nie nastąpiło pogorszenie stanu zdrowia uzasadniające wydanie nowego orzeczenia (1,9%);

2. dzieciom do ukończenia 16 roku życia – 187 orzeczeń, w tym:

- **163** orzeczeń o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych (87,2%),
- **23** orzeczeń o nie zaliczeniu dziecka do osób niepełnosprawnych (12,3%),
- **1** orzeczenie odmawiające wydania nowego orzeczenia z uwagi na fakt, iż nie nastąpiło pogorszenie stanu zdrowia uzasadniające wydanie nowego orzeczenia (0,5%).

Reasumując – łącznie w okresie 11 miesięcy 2009 r. wydano 809 orzeczeń: 622 osobom dorosłym po 16 roku życia i 187 dzieciom.

Liczba wydanych orzeczeń według stopni niepełnosprawności.

Udział ilościowy i procentowy poszczególnych stopni niepełnosprawności wśród **585** orzeczeń zaliczających do stopni niepełnosprawności (dotyczy osób po 16 roku życia) przedstawia się następująco:

- orzeczenia o lekkim stopniu niepełnosprawności – 254 = 43,4%;
- orzeczenia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności – 203 = 34,7%;
- orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – 128 = 21,9%.

W wydanych przez Zespół **585** orzeczeniach o uzyskanym stopniu niepełnosprawności przeważa **lekki** stopień niepełnosprawności, a co za tym idzie - najliczniejszą grupę **43,4%** stanowią osoby o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

Natomiast **34,7%** to osoby, którym orzeczono **umiarkowany** stopień niepełnosprawności. Są to osoby z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolne do pracy

albo zdolne do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagające czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych.

21,9% wnioskodawców uzyskało **znaczny** stopień niepełnosprawności. Oznacza to osobę o naruszonej sprawności organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Niezdolność do samodzielnej egzystencji oznacza naruszenie sprawności organizmu w stopniu uniemożliwiającym zaspokajanie bez pomocy innych osób podstawowych potrzeb życiowych, za które uważa się przede wszystkim samoobsługę, poruszanie się i komunikację. Jednakże zaliczenie do znacznego albo umiarkowanego stopnia niepełnosprawności nie wyklucza możliwości zatrudnienia tej osoby u pracodawcy nie zapewniającego warunków pracy chronionej, w przypadku uzyskania pozytywnej opinii Państwowej Inspekcji Pracy o przystosowaniu przez pracodawcę stanowiska do potrzeb osoby niepełnosprawnej (art. 4 ust. 5 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92 ze zm.).

Analizując **orzekanie o niepełnosprawności dzieci** należy zwrócić uwagę na fakt, iż wprawdzie wśród wydanych **187** orzeczeń - **163** (87,2%) dzieci **zostało uznanych za niepełnosprawne**, jednakże **23** dzieci (12,3%) **nie spełniało kryteriów** określonych w aktualnych przepisach. W związku z tym nie zostały zaliczone do osób niepełnosprawnych, co skutkuje nie otrzymaniem zasiłku pielęgnacyjnego, a także niemożnością skorzystania z uprawnień przysługujących osobie niepełnosprawnej. Ponadto wydano 1 orzeczenie o odmowie wydania orzeczenia, ponieważ dziecko posiadało aktualne orzeczenie o uznaniu za niepełnosprawne, a nie nastąpiło pogorszenie stanu zdrowia uzasadniającego wydanie nowego orzeczenia (0,5%).

Od wydanych przez Powiatowy Zespół w okresie 11 miesięcy 2009 roku **809 orzeczeń** łącznie – dla dorosłych i dzieci **złożono 55 odwołań** (6,8%) do Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Warszawie: w tym od 622 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności (dot. osób dorosłych) złożono **42** odwołania (6,7%), natomiast od 187 wydanych orzeczeń o niepełnosprawności dzieci złożono **13** odwołań (7,0%). Ostateczny sposób załatwienia wszystkich odwołań nie jest nam znany z uwagi na fakt, że do chwili obecnej tutaj Zespół nie otrzymał zwrotu wszystkich akt spraw z Wojewódzkiego Zespołu w Warszawie, głównie z powodu wydłużonej procedury przy dalszym składaniu odwołań do Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Jednakże z dotychczasowej praktyki wynika, iż ilość uchylonych orzeczeń jest znikoma.

b) wydawanie legitymacji osoby niepełnosprawnej.

Przewodniczący Zespołu z upoważnienia Starosty wydaje legitymację osoby niepełnosprawnej wnioskodawcom, którzy posiadają prawomocne orzeczenia o stopniu niepełnosprawności (osoby powyżej 16 roku życia) lub niepełnosprawności (dzieci do 16 roku życia) oraz orzeczenia innych organów orzekających, określonych odpowiednimi przepisami ustawy.

W okresie 11 miesięcy 2009 roku do Zespołu wpłynęły **319 wniosków** o wydanie legitymacji osoby niepełnosprawnej. Wydano **319 legitymacji**, w tym: 83 – dla dzieci oraz 236 osobom dorosłym.

Działający w strukturach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie, Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności poprzez swoje zadania realizuje w pewnym stopniu szeroko pojętą rehabilitację zawodową i społeczną osób

niepełnosprawnych, zmierzającą do kompleksowego rozwiązywania ich problemów zarówno w zakresie odpowiedniego szkolenia, zatrudnienia – z uwzględnieniem możliwości psychofizycznych, uczestnictwa w terapii zajęciowej, korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych, świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki, korzystania ze świadczeń pieniężnych pomocy społecznej oraz korzystania z ulg i uprawnień wynikających z odrębnych przepisów.

Natomiast orzeczenia o niepełnosprawności dzieci są podstawą do uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego, świadczenia pielęgnacyjnego z tytułu opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym, także ulg i uprawnień związanych z uznaną niepełnosprawnością, stosownie do aktualnie obowiązujących przepisów.

Uprawnienia, z których najczęściej korzystają osoby niepełnosprawne to:

- udział w turnusach rehabilitacyjnych,
- korzystanie z dofinansowania w zakupie zaopatrzenia ortopedycznego i środków pomocniczych,
- korzystanie z dofinansowania w usuwaniu barier architektonicznych, technicznych i barier w komunikowaniu się,
- korzystanie z ulgowych przejazdów środkami komunikacji PKS i PKP przez osoby posiadające znaczny stopień niepełnosprawności oraz ich opiekunów,
- korzystanie z ulgowych przejazdów środkami komunikacji PKS i PKP przez dzieci i uczącą się młodzież niepełnosprawną, bez względu na stopień, na określonych trasach: ze szkoły do miejsca zamieszkania i z miejsca zamieszkania do szkoły oraz na leczenie czy rehabilitację i z powrotem (niezbędne jest udokumentowanie terminu wizyty),
- uzyskanie karty parkingowej, pozwalającej na nie stosowanie się do niektórych znaków drogowych oraz korzystania z miejsc parkingowych przeznaczonych dla inwalidów.

Tak więc orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności dają możliwość osobom zainteresowanym korzystania z różnych form wsparcia w samodzielnej egzystencji i pełnieniu ról społeczno-zawodowych.

Opracowali: Pracownicy PCPR i Zespołu